

טעות מסכנת חיים בטיפול במטוטרקסט בקרב קשיש

תיאור האירוע:

המטופל קיבל בהוראת רופא Methotrexate (בכדורים) במינון 7.5 מ"ג פעם ביום במשך 14 יום במקום פעם בשבוע בבירור האירוע:

- מטופל התקבל לאשפוז במחלקה שיקומית עם המלצה במכתב שחרור מבית החולים המפנה למתן Methotrexate במינון 7.5 מ"ג פעם בשבוע.
- ה- Methotrexate הייתה תרופה אחת מתוך 19 תרופות שונות שהופיעו במכתב שחרור
- לפי הנוהל הפנימי רופא המחלקה בדק למחרת את הקבלה הרפואית ולא זיהה את ההנחיה השגויה
- לאחר 14 יום מצבו הרפואי של המטופל התדרדר, הוא הועבר לטיפול בבי"ח עקב ירידת לחץ דם וירידה בערכי ריווי החמצן
- בבדיקת רמות Methotrexate בדמו של המטופל נמצאו ערכים חריגים של התרופה
- המטופל נפטר

הנחיות וחוזרי משרד הבריאות רלוונטיים:

- ✓ חוזר מס' 05/2022 בנושא טיפול בתכשירים ציטוטוקסיים
- ✓ חוזר מס' 41/2013 בנושא מתן תרופות "בנות סיכון"
- ✓ קישור לרשימת תרופות "בנות סיכון" של ISMP מעודכנת לשנת 2018
- ✓ חוזר מס' 117/2016 בנושא ניהול הטיפול התרופתי- עדכון 2016
- ✓ נהלים והנחיות מס' 109 בנושא הנחיות לניפוק והדרכת מטופלים של התרופה Methotrexate בבתי-מרקחת

בבדיקת המקרה – גורמי השורש וגורמים תורמים:

- ✓ טעות ברישום ההוראה הרפואית על ידי הרופא שקיבל את המטופל
- ✓ האחיות שהוציאו את ההוראה הרפואית נתנו מידי יום את התרופה ולא גילו את הטעות
- ✓ הרוקח מנפק התרופה לא בדק מתי פעם אחרונה נופקה תרופה זו למחלקה ומה תדירות מתן
- ✓ בתיק הממוחשב מופיעה הערה, שנרשמת ליד התרופה מטוטרקסט, כי מדובר בתרופה ציטוטוקסית בת סיכון. עם זאת, אין התרעה לגבי מתן חד שבועי.

המלצות:

- ✓ בעת הכנת הטיפול התרופתי, האחות תבצע בדיקת אימות בין פרטי ההוראה לבין התרופה, מועד המתן ותדירות, המינון, אופן מתן התרופה, זהות המטופל
- ✓ מומלץ להטמיע בכל תוכנות המחשוב המשמשות את המוסדות השונים, מערכת התרעות שתמנע או תתריע על מינון יומי במקום שבועי
- ✓ נדרש להקפיד על מעורבות וקשר עם בית המרקחת, במיוחד במקרים של תרופות בנות סיכון
- ✓ יש לוודא שכלל עובדי אתר ציטוטוקסיקה / עובדי המוסד הרפואי הבאים במגע עם תכשירים ציטוטוקסיים עברו הדרכה עיונית ומעשית בהתאם לחוזר מס' 05/2022 בנושא טיפול בתכשירים ציטוטוקסיים